

Miasto i Gmina Daleszyce

**PROGRAM ROZWOJU
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
W GMINIE DALESZYCE
NA LATA 2013 - 2020**

*"Rozwój jest tym, co czynią jednostki i grupy społeczne,
a nie tym co jest robione dla nich"*

Daleszyce 2012

**Opracowano w ramach projektu
Profesjonalny urząd gwarancją rozwoju regionu**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

Opracowano we współpracy z:

InicjatywaLokalna.pl

ul. Targowa 18, 25-520 Kielce

tel./fax 041 343 01 24

e-mail: biuro@inicjatywalokalna.pl

www.inicjatywalokalna.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
1. METODOLOGIA PRAC	5
2. ANALIZA SWOT OBSZRU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W GMINIE DALESZYCE	8
3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	11
3.1 Podstawowe założenia i cele strategiczne.....	11
3.2 Podstawowe zadania przewidziane do realizacji.....	13
3.3 Opis planowanych działań	15
3.4 Powiązanie z innymi dokumentami strategicznymi	20
4. FINANSOWANIE PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	21
5. SYSTEM REALIZACJI, MONITORINGU I EWALUACJI.....	22
6. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	24
SPIS MAP, TABEL I WYKRESÓW	27

WSTĘP

Zarządzanie gminą związane jest z podejmowaniem szeregu działań i decyzji ważnych dla społeczności lokalnej oraz podmiotów funkcjonujących na jej obszarze. Aby móc efektywnie nią zarządzać potrzebny jest wieloletni plan definiujący kierunki rozwoju danej jednostki. Głównym tego typu programem jest Strategia Rozwoju Gminy, która jako długookresowy plan działania, określa strategiczne cele rozwoju Gminy i zawiera takie kierunki oraz priorytety działania, które są niezbędne do realizacji przyjętych założeń. Dzięki wskazaniu najważniejszych kierunków rozwoju, Strategia pozwala również na opracowanie niezbędnych dokumentów programowych, które są z nią komplementarne i pomagają w osiągnięciu wyznaczonych celów. Jednym z takich dokumentów jest Program Rozwoju Przedsiębiorczości. Program ten jest rozszerzeniem oraz uszczegółowieniem działań mających na celu realizację Strategii. Opracowanie tego rodzaju dokumentu pozwala na określenie konkretnych, najbardziej efektywnych działań mające na celu stworzenie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy. Równie ważną cechą Programu Rozwoju Przedsiębiorczości jest budowa wizerunku Gminy, stanowi ona swego rodzaju wizytówkę danej jednostki oraz jest źródłem informacji dla podmiotów gospodarczych i społecznych, inwestorów, jak i dla samych mieszkańców o długoterminowych uwarunkowaniach rozwoju przyjętych przez Gminę. Dzięki tego typu dokumentowi dana jednostka terytorialna może efektywnie wykorzystać własne zasoby, w tym m.in. zasoby finansowe, rzeczowe czy społeczne, a także określić sposoby przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom.

Program Rozwoju Przedsiębiorczości ma na celu osiągnięcie jak największych korzyści społeczno – ekonomicznych dla gminy, przy jak najlepszym wykorzystaniu dostępnych zasobów finansowych, organizacyjnych i ludzkich. Program obejmuje działania nie inwestycyjne – przyjęto, że zadania inwestycyjne zostaną zrealizowane zgodnie z zapisami strategii. Celem nadrzędnym Programu jest **Wzrost liczby oraz aktywności mieszkańców, podmiotów gospodarczych i społecznych działających na terenie Miasta i Gminy Daleszyce.**

Realizacja tego celu powinna poprawić atrakcyjność gospodarczą gminy, wpłynąć na wzrost jej konkurencyjności, co w efekcie powinno zaowocować zwiększeniem zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych oraz rozwojem rodzimych podmiotów gospodarczych.

W perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014 – 2020 wdrażane będzie podejście **rozwoju kierowanego przez lokalne społeczności (CLLD)**. Będzie to ogromna szansa dla dobrze przygotowanych społeczności lokalnych i reprezentując je samorządów. Pozyskanie dotacji będzie wymagało współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi i gospodarczymi co najmniej na etapie planowania projektu. Dzięki takiemu podejściu będzie szansa na wykorzystanie pełnego potencjału – energii – gminy do jej rozwoju.

1. METODOLOGIA PRAC

Program Rozwoju Przedsiębiorczości w Gminie Daleszyce na lata 2013 – 2020 został opracowany w ramach realizowanego przez Gminę Daleszyce projektu pn. „*Profesjonalny urząd gwarancją rozwoju regionu*” realizowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu V Dobre rządzenie, Działania 5.2 *Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej*, Poddziałania 5.2.1 *Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej*. Niniejszy dokument bezpośrednio nawiązuje do dokumentu wyższego rzędu jakim jest Strategia Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012 – 2020 przyjęta przez Radę Miejską w 2012 roku.

Prace związane z przygotowaniem, opracowaniem i wdrożeniem Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Gminie Daleszyce na lata 2013 - 2020 rozpoczęły się w październiku 2012 roku. W pierwszym etapie prac nad dokumentem dokonano analizy sytuacji społeczno – gospodarczej gminy – ze szczególnym uwzględnieniem czynników wpływających na rozwój przedsiębiorczości oraz dokonano analizy konkurencyjności w obszarze przedsiębiorczości gminy Daleszyce w stosunku do gmin ościennych oraz w stosunku do średnich wartości dla powiatu kieleckiego, województwa świętokrzyskiego oraz Polski. Następnym etapem było przeprowadzenie 2 zogniskowanych wywiadów grupowych wśród przedstawicieli podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy oraz osób mających wpływ na rozwój przedsiębiorczości w gminie. Wspomniane wywiady grupowe odbyły się 21 listopada 2012. Spotkania miały formę klasycznych wywiadów grupowych, których celem było rozpoznanie potrzeb oraz problemów mieszkańców gminy, w tym głównie osób związanych z sektorem przedsiębiorczości na terenie gminy, a następnie sformułowanie głównych kierunków rozwoju w obszarze przedsiębiorczości. Celem wywiadów grupowych, (oprócz poznania opinii) było zaangażowanie w proces budowania Programu Rozwoju Przedsiębiorczości jak największej liczby osób kreujących przedsiębiorczość na terenie gminy. Dzięki tym spotkaniom zdiagnozowano ich potrzeby oraz zidentyfikowano priorytetowe kierunki rozwoju przedsiębiorczości w gminie. W trakcie wywiadów grupowych uczestnicy zapoznali się z aktualną sytuacją społeczno – gospodarczą gminy, w tym szczególnie elementów mających wpływ na obszar przedsiębiorczości. Zaprezentowane zostały wyniki analizy konkurencyjności w obszarze przedsiębiorczości gminy Daleszyce w stosunku do gmin ościennych, a także odniesienie się do średnich wartości w powiecie kieleckim, województwie świętokrzyskim oraz Polsce. Uczestnicy warsztatów mieli również okazję wyrazić swoją opinię na temat wymagań oraz potrzeb

dotyczących przyszłego rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy. Przeprowadzono również badanie ankietowe o charakterze zarówno jakościowym jak i ilościowym co pozwoliło uzyskać cenne informacje dotyczące aktualnego stanu w obszarze przedsiębiorczości w gminie Daleszyce.

W wyniku wymienionych wyżej prac powstał Załącznik 1 do Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Gminie Daleszyce na lata 2013 – 2020, a mianowicie *Diagnoza sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Daleszyce*, który był punktem wyjścia przy opracowywaniu głównego dokumentu. Po zebraniu i przeanalizowaniu wszystkich danych, uzyskanych we wcześniejszych etapach opracowano Projekt dokumentu, który w celu ułatwienia osobom zainteresowanym zapoznania się z nim, zamieszczono na stronie internetowej oraz udostępniono jego kopie w Urzędzie Miasta i Gminy w Daleszycach – dzięki temu zainteresowane osoby mogły zapoznać się z jego zapisami, a następnie podzielić się swoimi uwagami i spostrzeżeniami. Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych dokonano ostatecznej weryfikacji dokumentu oraz jego akceptacji. Niezbędnym etapem prac nad Programem Rozwoju Przedsiębiorczości jest opracowanie i przekazanie wniosku do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Sanepidu w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku przez wspomniane instytucje Program zostanie przyjęty na posiedzeniu Rady Miasta.

Niniejszy dokument zawiera informacje dotyczące kierunków rozwoju przedsiębiorczości Miasta i Gminy Daleszyce oraz działań związanych z ich realizacją na lata 2013 - 2020. Horyzont czasowy, objęty Programem został skorelowany z horyzontem czasowym Strategii Rozwoju Gminy Daleszyce, a także z nowym okresem programowania budżetu unijnego, tak aby by móc w pełni wykorzystać szanse, jakie dają środki unijne. W Programie Rozwoju Przedsiębiorczości przedstawiono Cel strategiczny dokumentu oraz cele operacyjne przewidziane do realizacji w wymienionym okresie jego obowiązywania. Wyróżniono również działania, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele. Program Rozwoju Przedsiębiorczości jest dokumentem otwartym, co w praktyce oznacza, że w miarę upływu czasu oraz podejmowanych działań w niej określonych, możliwa jest jej aktualizacja, w tym kreowanie nowych działań oraz korekta tych, które zostały sformułowane już wcześniej, w celu jak najlepszego dostosowania się do zmieniających się warunków oraz otoczenia. Dokument składa się z 5 zasadniczych części, jakimi są:

- analiza SWOT gospodarki gminy Daleszyce;

- główne założenia Programu Rozwoju Przedsiębiorczości;
- projekcja finansowa;
- system monitorowania i ewaluacji Programu;
- wskaźniki realizacji Programu.

Analiza SWOT gospodarki gminy Daleszyce obejmuje zestawienie najważniejszych wniosków z przeprowadzonej analizy sytuacji społeczno – gospodarczej gminy opisanej w Załączniku 1 do Programu. Zaprezentowane wnioski były punktem wyjścia przy określaniu głównych założeń Programu.

W zasadniczej części dokumentu tj. Założeń Programu Rozwoju Przedsiębiorczości wyznaczono Cel strategiczny wraz z celami operacyjnymi dokumentu, a także niezbędne zadania przewidziane do realizacji w ramach niniejszego Programu, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie wspomnianych założeń. Odniesiono się również do komplementarności wspomnianych celów Programu z głównymi założeniami Strategii Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012 - 2020, jako najważniejszego dokumentu strategicznego gminy.

Część finansowa obejmuje charakterystykę niezbędnych do poniesienia kosztów na wyznaczone zadania, dzięki którym zostaną osiągnięte główne założenia niniejszego dokumentu.

Część dotycząca systemu monitorowania i ewaluacji Programu Rozwoju Przedsiębiorczości jest analogiczna do tego zastosowanego w Strategii Rozwoju, w celu ujednolicenia procedur monitoringu i ewaluacji najważniejszych dokumentów strategicznych gminy. W części dotyczącej wskaźników realizacji Programu wyznaczono mierniki, które pozwolą określić efekt oraz stopień realizacji dokumentu.

Do głównych materiałów źródłowych, stanowiących materiał analityczny i podstawę do opracowania dokumentu (w tym analizy sytuacji społeczno – gospodarczej) należały:

- dane Głównego Urzędu Statystycznego;
- wnioski z ankiet przeprowadzonych podczas wywiadów grupowych;
- wnioski zgłaszane podczas wywiadów grupowych;
- dane Urzędu Miasta i Gminy Daleszyce;
- Strategia Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012 – 2020.

2. ANALIZA SWOT OBSZRU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W GMINIE DALESZYCE

Po uzyskaniu odpowiedniego zasobu informacji pochodzących z: diagnozy aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Daleszyce, analizy konkurencyjności gminy w stosunku do gmin ościennych oraz porównaniu do średnich wartości w powiecie kieleckim, województwie świętokrzyskim oraz Polsce, a także dzięki informacjom uzyskanym podczas wywiadów grupowych i przeprowadzonego badania ankietowego, przeprowadzono analizę SWOT obszaru przedsiębiorczości gminy Daleszyce.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych w procesie planowania strategicznego. Jest stosowana do analizy wewnętrznego i zewnętrznego środowiska funkcjonowania danej jednostki. Polega na posegregowaniu posiadanych informacji na dany temat na cztery grupy (kategorie czynników strategicznych). Kategorie te obejmują czynniki pozytywnie i negatywnie oddziałujące na rozwój oraz czynniki zewnętrzne, które mogą ten wpływ wspomóc lub zakłócić. Czynniki wewnętrzne, czyli mocne i słabe strony, są zależne od władz lokalnych i od lokalnej społeczności. Czynniki zewnętrzne natomiast należą do otoczenia bliższego i dalszego, i z reguły ani władze samorządowe, ani mieszkańcy danej jednostki nie mają na nie wpływu. Można je jednak odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Nazwa tej metody pochodzi od akronimów angielskich słów: *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse) oraz *Threats* (zagrożenia).

Poniższa analiza SWOT została przeprowadzona dla obszaru przedsiębiorczości gminy Daleszyce oraz elementów z nią związanych. Analizy dokonano w oparciu o dostępne dane uzyskane podczas prac nad Programem, w tym dane Urzędu Miasta i Gminy Daleszyce, dane GUS, analizę dokumentów strategicznych – w tym Strategii Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012 - 2020, oficjalną stronę internetową gminy, informacje zebrane podczas wywiadów grupowych oraz badania ankietowego, a także na podstawie obserwacji własnych. Analiza SWOT stanowi podsumowanie głównych wniosków wynikających z dokonanego przeglądu potencjału gospodarczego gminy Daleszyce i punkt wyjścia do części koncepcyjnej niniejszego Programu.

Tabela 1. Analiza SWOT „przedsiębiorczości gminy” Daleszyce

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • regularny wzrost liczby mieszkańców gminy w ostatnich latach, • dodatni przyrost naturalny na 1000 ludności w ostatnich latach, • dodatnie saldo migracji w ostatnich latach, • regularny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich latach, • wzrost dochodów ogółem oraz własnych budżetu gminy w ostatnich latach, • atrakcyjne położenie, sprzyjające zamieszkiwaniu na terenie gminy osób z zewnątrz, dostępność szkół, kultury, rynku pracy, współtworzenie Kieleckiego Obszaru Metropolitalnego • rozwinięta baza turystyczna, • gmina Daleszyce jest całkowicie zwodociągowana, zapewnia duże możliwości energetyczne, przez teren gminy przebiega sieć gazownicza. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dużych przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 pracowników, • niższa od średniej wojewódzkiej i krajowej ilość podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności, • brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych; • brak wolnych terenów będących w posiadaniu Gminy, które można by przekształcić w tereny inwestycyjne; • niewystarczająco rozwinięta infrastruktura techniczna na terenie gminy; • problemy z dostępem do internetu w niektórych miejscowościach; • brak „programu zachęt” dla przedsiębiorców
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • położenie gminy – bliskie usytuowanie aglomeracji kieleckiej stwarza bardzo dogodne warunki dla rozwoju w gminie funkcji mieszkalnych oraz rekreacyjno – wypoczynkowej, • rozwój drobnej przedsiębiorczości – głównie drobnego przemysłu, zakładów rzemieślniczych, firm usługowych, które będą produkować / świadczyć swoje usługi na szerszy rynek niż potrzeby własne gminy i jej mieszkańców, • możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej w latach 2014-2020 na inwestycje gospodarcze, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości. • biurokracja • kryzys gospodarczy, • atrakcyjność i konkurencyjność obszarów gospodarczych z innych regionów.

Do jednych z głównych atutów należących do gminy Daleszyce jest jej atrakcyjne położenie, sprzyjające zamieszkiwaniu na terenie gminy osób z zewnątrz, dostępność szkół, kultury, rynku pracy oraz współtworzenie Kieleckiego Obszaru Metropolitalnego. Potwierdzeniem tego jest regularny wzrost liczby mieszkańców gminy w ostatnich latach a także dodatnie saldo migracji. Wzrost populacji gminy przekłada się pozytywnie na wzrost

podmiotów gospodarczych na jej terenie, a to z kolei wpływa na wzrost dochodów ogółem oraz własnych budżetu gminy w ostatnich latach.

Aby wzmocnić obecną pozycję gminy wśród gmin powiatu kieleckiego należy jednak wyeliminować, a w przypadku kiedy to nie będzie możliwe w jak największym stopniu zminimalizować, słabe strony gminy do których należy m.in. brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. Sytuacja ta w znacznym stopniu utrudnia pozyskanie dużego inwestora, który byłby w stanie stworzyć kilkadziesiąt miejsc pracy dla społeczności lokalnej. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych wynika przede wszystkim z braku wolnych terenów będących w posiadaniu Gminy, które można by przekształcić. Kolejny problem stanowi problem z dostępem do internetu w niektórych miejscowościach gminy, co negatywnie wpływa m.in. na rozwój przedsiębiorczości opartej na usługach świadczonych przez internet. W gminie Daleszyce brak jest również „programu zachęt” dla przedsiębiorców, który mógłby pozytywnie wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości w gminie oraz na jej wizerunek na zewnątrz – gminy przyjaznej, otwartej na przedsiębiorców oraz wspierającej działające na jej terenie podmioty gospodarcze.

Rozwój gminy zależy również od szans jakie pojawią się przed nią oraz od tego czy szanse te zostaną odpowiednio wykorzystane. Niewątpliwie szansą dla gmin są środki unijne, które w znacznym stopniu oddziałują na ich rozwój społeczno – gospodarczy. Obecny okres programowania funduszy unijnych (2007 – 2013) dobiega końca, a kolejna możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej na inwestycje gospodarcze będzie w latach 2014 - 2020. Szansą na rozwój gminy Daleszyce jest również jej położenie - bliskie usytuowanie aglomeracji kieleckiej stwarza bardzo dogodne warunki dla rozwoju w gminie funkcji mieszkalnych oraz rekreacyjno – wypoczynkowej, co zdecydowanie będzie miało wpływ na rozwój przedsiębiorczości w gminie.

Do głównych zagrożeń mogących w znacznym stopniu ograniczyć rozwój przedsiębiorczości w gminie Daleszyce zaliczyć możemy: biurokrację, wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszarów gospodarczych z innych regionów – które przyciągną zarówno przedsiębiorców jak i mieszkańców, oraz kryzys gospodarczy, który będzie miał wpływ nie tylko na gminę Daleszyce a na cały region oraz kraj.

3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

3.1 Podstawowe założenia i cele strategiczne

Diagnoza potencjału gminy Daleszyce pozwoliła na zdiagnozowanie kluczowych problemów i sformułowanie, na ich podstawie, głównego celu strategicznego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z celami operacyjnymi. Głównym celem Programu jest:

Wzrost liczby oraz aktywności mieszkańców, podmiotów gospodarczych i społecznych działających na terenie Miasta i Gminy Daleszyce.

Działania przewidziane do realizacji w niniejszym dokumencie mają na celu rozwój przedsiębiorczości mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji społecznych. Aby osiągnąć powyższy cel, należy dążyć do osiągnięcia następujących celów operacyjnych, którymi są:

1. Cel operacyjny 1 – Wysoka jakość usług publicznych.

Jakość usług publicznych dostępnych na terenie gminy ma kluczowe znaczenie dla potencjalnych nowych mieszkańców przy podejmowaniu decyzji na temat miejsca osiedlenia się – kupna działki lub domu. Każdy nowy mieszkaniec gminy to co najmniej 1000 zł rocznie dodatkowego wpływu do budżetu gminy z tytułu podatków. Wzrost liczby mieszkańców o 1000 osób (ok. 250 rodzin – gospodarstw domowych) pozwoli na zwiększenie wpływów do budżetu gminy w skali roku ok. 1 000 000 zł. Nowi mieszkańcy to w większości przypadków również wzrost przychodów z tytułu subwencji oświatowej, czy opłaty z NFZ dla ośrodka zdrowia oraz dodatkowe przychody podmiotów usługowych i handlowych z terenu gminy.

2. Cel operacyjny 2 – Klimat przyjazny przedsiębiorcy.

Nowe miejsca pracy tworzą ludzie przedsiębiorczy – działający w ramach przedsiębiorstw lub organizacji społecznych. Wzrost ich liczby to wzrost liczby miejsc pracy i dochodów własnych gminy. Klimat przyjazny przedsiębiorcy to kompleksowe i indywidualne traktowanie każdego podmiotu, który działa lub chciałby rozpocząć działalność na terenie gminy. Każdy nowy przedsiębiorca to co najmniej kilka tysięcy złotych rocznie dodatkowego dochodu do budżetu gminy.

3. Cel operacyjny 3 – Zaangażowane organizacje społeczne.

Elementem niezbędnym do rozwoju danego regionu są organizacje społeczne (pozarządowe). Od ich aktywności zależą dodatkowe możliwości z jakich będą mogli skorzystać mieszkańcy gminy. Stwarzają szanse do samorealizacji, wspierają inne osoby i organizacje. Mają bardzo duże możliwości pozyskania znacznych kwot dotacji na różnego rodzaju aktywności kierowane do lokalnej społeczności jak i osób odwiedzających region. Aktywne organizacje społeczne wspierają gminę w realizacji zadań publicznych i tworzą konkurencyjny „klimat” budujący pozytywny wizerunek gminy.

Na wykresie poniżej przedstawiono podstawowe założenia Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Gminie Daleszyce na lata 2013 – 2020.

Wykres 1. Podstawowe założenia Programu Rozwoju Przedsiębiorczości

3.2 Podstawowe zadania przewidziane do realizacji

W celu osiągnięcia wymienionego wcześniej Celu strategicznego oraz celów operacyjnych w tabeli poniżej zaprezentowano zestaw zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Gminie Daleszyce na lata 2013 – 2020. Zadania mają charakter nie inwestycyjny, ponieważ zakłada się zrealizowanie zadań inwestycyjnych określonych w Strategii Rozwoju Gminy.

Tabela 2. Priorytetowe działania w ramach Programu Rozwoju Przedsiębiorczości

CEL STRATEGICZNY	Wzrost liczby oraz aktywności mieszkańców, podmiotów gospodarczych i społecznych działających na terenie Miasta i Gminy Daleszyce		
CEL OPERACYJNY	<i>1. Wysoka jakość usług publicznych</i>	<i>2. Klimat przyjazny przedsiębiorcy</i>	<i>3. Zaangażowane organizacje społeczne</i>
ZADANIA	1.1 Wdrożenie systemu kształtującego menadżerów i/lub liderów podmiotów świadczących usługi publiczne – zwiększenie ich samodzielności i kompetencyjności	2.1 Powołanie osoby/zespołu do pozyskania i obsługi przedsiębiorców: 1 przedsiębiorca = 1 urzędnik (opiekun przedsiębiorcy)	3.1 Rozwój współpracy międzynarodowej samorządu
	1.2 Wprowadzenie e-usług w samorządzie i jednostkach podległych	2.2 Organizacja corocznego Forum Przedsiębiorczości Miasta i Gminy Daleszyce	3.2 Organizacja wydarzeń integrujących mieszkańców wokół tradycji i historii regionu oraz budujących markę Daleszyc
	1.3 Wdrożenie systemu informowania (regularna wysyłka ulotek, skoordynowane rozwieszanie plakatów, newsletter, sms, www) mieszkańców o oferowanych usługach publicznych – informacja o sprzedaży mieszkańcom usług oferowanych przez podmioty publiczne	2.3 Ustanowienie i przyznawanie dorocznej nagrody przedsiębiorczości dla najlepiej rozwijających się firm z terenu gminy	3.3 Wspieranie lokalnych artystów ludowych
	1.4 Przeprowadzanie raz w roku badania mieszkańców w zakresie jakości świadczonych usług publicznych oraz nowych potrzeb	2.4 Przeznaczenie w planie zagospodarowania wydzielonych stref pod działalność gospodarczą	3.4 Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się wsparciem organizacji pozarządowych, mikro przedsiębiorców i rozwojem turystyki, w formie spółki lub fundacji np. Centrum Aktywności Lokalnej
	1.5 Stworzenie oferty usług publicznych dostosowanej do potrzeb osób pracujących	2.5 Stała analiza i likwidowanie barier biurokratycznych w gminnej administracji samorządowej	3.5 Uruchomienie przez samorząd programu wspierania dotacjami inicjatyw oddolnych mieszkańców, np. Program Wsparcia Inicjatyw Mieszkańców, gdzie wysokość maksymalnego wsparcia wynosi np. 2000 zł.

1.6 Wdrożenie programu wsparcia adaptacji dla osób osiedlających się w gminie	2.6 Prowadzenie raz na 2 lata badania wizerunku gospodarczego gminy	3.6 Wdrożenie działań kreujących i wspierających lokalnych liderów
1.7 Wdrożenie działań zachęcających do estetycznego zagospodarowania przestrzeni będącej w zarządzaniu osób prywatnych, znajdującej się w sąsiedztwie miejsc publicznych	2.7 Wprowadzenie ujednoliconych standardów w systemie pozyskiwania i obsługi przedsiębiorców	3.7 Ustanowienie dorocznej nagrody za najlepszy projekt realizowany w regionie, inicjatywę czy dla społecznika roku
1.8 Organizacja corocznego Forum Mieszkańców Miasta i Gminy Daleszyce	2.8 Wprowadzenie e-urzędu w obsłudze przedsiębiorców – możliwość uzyskania najważniejszych informacji i złożenia dokumentów drogą elektroniczną	3.8 Powołanie animatorów lokalnych – ludzi pracujących z młodzieżą na ulicy, w świetlicach, na obiektach sportowych i rekreacyjnych
	2.9 Prowadzenie stałego monitoringu potrzeb oraz jakości usług świadczonych przedsiębiorcom	3.9 Organizacja „kół” zainteresowań dla osób w różnym wieku
	2.10 Stworzenie i umieszczenie na www gminy bazy przedsiębiorców	3.10 Wspieranie działalności organizacji kształcących mieszkańców
	2.11 Opracowanie i wydanie w wersji papierowej i elektronicznej „Gminnego przewodnika dla przedsiębiorcy”	3.11 Organizacja corocznego Forum Organizacji Pozarządowych Miasta i Gminy Daleszyce
	2.12 Prowadzenie dodatkowych zajęć z przedsiębiorczości w szkole podstawowej i gimnazjum	
	2.13 Uruchomienie ogólnodostępnej bazy terenów i obiektów prywatnych i publicznych z terenu gminy przeznaczonych na sprzedaż / wynajem	
	2.14 Wdrożenie Programu Młodych Przedsiębiorczych – nauka i doświadczenie poza regionem, praca w regionie	
	2.15 Opracowanie konkretnego programu „zachęt” inwestycyjnych oferowanych przez samorząd	
	2.16 Stworzenie internetowego portalu gospodarczego gminy Daleszyce z internetowym punktem obsługi przedsiębiorcy (komunikatory <i>online</i> , wersja polska i angielska)	
	2.17 Opracowanie oferty inwestycyjnej możliwej do realizacji w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego	

3.3 Opis planowanych działań

W celu przybliżenia istoty zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rozwoju Przedsiębiorczości dokonano ich krótkiego opisu. W tabeli poniżej zaprezentowano opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 1 *Wysoka jakość usług publicznych*.

Tabela 3. Opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 1 *Wysoka jakość usług publicznych*

Zadanie	Opis	Nakłady (zł)
1.1 Wdrożenie systemu kształtującego menadżerów i/lub liderów podmiotów świadczących usługi publiczne – zwiększenie ich samodzielności i kompetencyjności	Stała współpraca i rozwój osób odpowiedzialnych za usługi publiczne świadczone dla mieszkańców gminy przyczyni się do wzrostu poziomu ich zadowolenie. Samorząd musi stale podnosić jakość świadczonych usług oraz „wysłać przekaz” medialny o atrakcyjności i konkurencyjności oferowanych usług. Dzięki temu mieszkańcy staną się pozytywnymi „ambasadorami” idei osiedlania się na terenie gminy.	80 000
1.2 Wprowadzenie e-usług w samorządzie i jednostkach podległych	Wprowadzenie e-urzędu, czyli możliwości uzyskania najważniejszych informacji, druków oraz złożenia i odebrania dokumentów drogą elektroniczną staje się elementem pozwalającym uzyskać znacząca przewagę konkurencyjną nad innymi gminami. Działania te poprawiają klimat przedsiębiorczości, budują pozytywny wizerunek gminy nowoczesnej, a przede wszystkim dają duże oszczędności czasu i pieniędzy.	10 000
1.3 Wdrożenie systemu informowania (regularna wysyłka ulotek, skoordynowane rozwieszanie plakatów, newsletter, sms, www) mieszkańców o oferowanych usługach publicznych – informacja o sprzedaży mieszkańcom usług oferowanych przez podmioty publiczne	Rozsyłanie pakietu informacji do organizacji gospodarczych oraz mieszkańców. Informacje te powinny dotyczyć przede wszystkim gospodarki gminy, informować o różnego rodzaju planowanych wydarzeniach na terenie gminy, a także zawierać informacje na temat planowanych inwestycji w gminie. Marketing wewnętrzny jest niezbędnym elementem wszystkich działań informacyjnych i promocyjnych. Należy wdrożyć stały system przekazywania mieszkańcom informacji na temat prowadzonych działań.	40 000
1.4 Przeprowadzanie raz w roku badania mieszkańców w zakresie jakości świadczonych usług publicznych oraz nowych potrzeb	Profesjonalna obsługa oraz stały monitoring potrzeb mieszkańców przyczynią się do powstania korzystnego wizerunku gminy na zewnątrz, a tym samym do zacieśnienia współpracy między sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym.	40 000
1.5 Stworzenie oferty usług publicznych dostosowanej do potrzeb osób pracujących	Usługi publiczne muszą zostać dostosowane pod potrzeby osób pracujących – tak żeby korzystanie z nich nie wpływało negatywnie na możliwości pracy zawodowej mieszkańców. Dzięki temu powstanie kolejna przewaga konkurencyjna gminy. Niezbędne jest opracowanie standardów świadczenia usług publicznych dla osób pracujących.	10 000

<p>1.6 Wdrożenie programu wsparcia adaptacji dla osób osiedlających się w gminie</p>	<p>Budowa wizerunku gminy obejmuje szereg czynności które należy wykonać aby osiągnąć pełen sukces. Na poprawę wizerunku gminy wartej zamieszkania wpłynie wdrożenie programu wsparcia adaptacji dla osób osiedlających się w gminie. Działanie to powinno się realizować we współpracy z organizacjami pozarządowymi z gminy. Dzięki niemu nowi mieszkańcy dowiedzą się na temat świadczenie usług publicznych, dlaczego bardzo ważne jest zameldowanie się na terenie gminy czy poznają swoich przedstawicieli w samorządzie gminy.</p>	<p>80 000</p>
<p>1.7 Wdrożenie działań zachęcających do estetycznego zagospodarowania przestrzeni będącej w zarządzaniu osób prywatnych, znajdujące się w sąsiedztwie miejsc publicznych</p>	<p>Każdej nowej inwestycji jak i już zrealizowanej związanej z zagospodarowaniem terenu powinny towarzyszyć działania zachęcające do poprawy estetyki i funkcjonalności nieruchomości prywatnych znajdujących się bezpośrednio przy realizowanej inwestycji np. konkursy, festyny, itp.</p>	<p>80 000</p>
<p>1.8 Organizacja corocznego Forum Mieszkańców Miasta i Gminy Daleszyce</p>	<p>Coroczne spotkania samorządu z mieszkańcami poszczególnych miejscowości są można powiedzieć standardem minimum do spełnienia. Kolejnym krokiem jest organizacja Forum Mieszkańców. Otwartego i warsztatowego spotkania samorządu z mieszkańcami: aktywna praca nad przyszłością gminy – pozytywny wizerunek dla potencjalnych nowych mieszkańców.</p>	<p>80 000</p>

W tabeli 4 zamieszczono opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 2 *Klimat przyjazny przedsiębiorcy*.

Tabela 4. Opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 2 *Klimat przyjazny przedsiębiorcy*

Zadanie	Opis	Nakłady
<p>2.1 Powołanie osoby/zespołu do pozyskania i obsługi przedsiębiorców: 1 przedsiębiorca = 1 urzędnik (opiekun przedsiębiorcy)</p>	<p>Atrakcyjność inwestycyjna gminy to m.in. poziom współpracy samorządu z potencjalnym inwestorem. Ważne jest zatem, aby każdy z potencjalnych inwestorów mógł liczyć na pomoc lokalnych władz w postaci opiekuna prowadzącego go przez proces niezbędnej biurokracji. Określenie zakresu działania i kompetencji oraz stała ocena efektywności przyczynią się do podniesienia konkurencyjności gminy.</p>	<p>240 000</p>
<p>2.2 Organizacja corocznego Forum Przedsiębiorczości Miasta i Gminy Daleszyce</p>	<p>Organizacja corocznych spotkań samorządu z przedsiębiorcami w celu analizy potencjału gospodarczego gminy, problemów zgłaszanych przez przedsiębiorców, pokazania kierunku rozwoju gminy, itp.</p>	<p>80 000</p>
<p>2.3 Ustanowienie i przyznawanie dorocznej nagrody przedsiębiorczości dla najlepiej rozwijających się firm z terenu gminy</p>	<p>Przyznawanie przez samorząd nagrody dla wyróżniających się podmiotów gospodarczych z terenu gminy.</p>	<p>40 000</p>
<p>2.4 Przeznaczenie w planie zagospodarowania wydzielonych</p>	<p>W trakcie prac nad planem zagospodarowania niezbędne jest odważne wydzielonych stref pod działalność gospodarczą</p>	<p>10 000</p>

stref pod działalność gospodarczą	oraz mieszkalnictwo.	
2.5 Stała analiza i likwidowanie barier biurokratycznych w gminnej administracji samorządowej	Marketingowym kluczem do pozyskiwania atrakcyjnych inwestycji jest dobra komunikacja na linii urząd – przedsiębiorca. Najlepsza oferta inwestycyjna zostanie odrzucona, jeśli inwestor natknie się na bariery komunikacyjne lub bierność urzędników. Należy wdrożyć narzędzia do prowadzenia stałych badań opinii przedsiębiorców.	40 000
2.6 Prowadzenie raz na 2 lata badania wizerunku gospodarczego gminy	Prowadzenie badań wizerunku gospodarczego gminy pozwoli na wprowadzenie ewentualnych działań korygujących mających na celu poprawę lub utrzymanie odpowiedniego wizerunku	40 000
2.7 Wprowadzenie ujednoliconych standardów w systemie pozyskiwania i obsługi przedsiębiorców	Przejrzyste i ujednolicone standardy systemu pozyskiwania i obsługi przedsiębiorców kreują pozytywny wizerunek gminy „przyjaznej przedsiębiorcom”, zachęcając tym samym do współpracy z tutejszym samorządem oraz zwiększają atrakcyjność inwestycyjną gminy.	10 000
2.8 Wprowadzenie e-urzędu w obsłudze przedsiębiorców – możliwość uzyskania najważniejszych informacji i złożenia dokumentów drogą elektroniczną	Wprowadzenie e-urzędu, czyli możliwości uzyskania najważniejszych informacji i druków drogą elektroniczną to w dzisiejszych czasach standard, który powinien być stosowany we wszystkich jednostkach publicznych. W przypadku gminy działania te poprawiają klimat przedsiębiorczości i zbudują pozytywny wizerunek gminy nowoczesnej, która sprzyja prowadzeniu działalności gospodarczej.	10 000
2.9 Prowadzenie stałego monitoringu potrzeb oraz jakości usług świadczonych przedsiębiorcom	Profesjonalna obsługa oraz stały monitoring potrzeb przedsiębiorców przyczynią się do powstania korzystnego wizerunku gminy na zewnątrz, a tym samym do zacieśnienia współpracy między sektorem publicznym, a sektorem gospodarczym.	40 000
2.10 Stworzenie i umieszczenie na www gminy bazy przedsiębiorców	Zadanie polega na stworzeniu bazy podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy i udostępnienie jej na oficjalnej stronie gminy. Działanie to ma na celu promowanie lokalnych przedsiębiorstw, daje także możliwość potencjalnym inwestorom na zapoznanie się z lokalną gospodarką gminy. Dzięki internetowej bazie firm można w szybki sposób poznać obszar działania interesujących nas firm oraz uzyskać niezbędne dane kontaktowe.	10 000
2.11 Opracowanie i wydanie w wersji papierowej i elektronicznej „Gminnego przewodnika dla przedsiębiorcy”	Zadanie polega na przygotowaniu dokumentu, który przedstawiałby schemat współpracy potencjalnego inwestora z urzędem (urzędami). Należy w nim określić, jakie jednostki organizacyjne odpowiadają za poszczególne jego etapy, wraz ze wskazaniem odpowiedzialnych osób i kontaktami do nich, a także informacją o wymaganych dokumentach, terminie i miejscu załatwiania poszczególnych spraw.	10 000
2.12 Prowadzenie dodatkowych zajęć z przedsiębiorczości w szkole podstawowej i gimnazjum	Kształtowanie postaw przedsiębiorczych należy rozpocząć już w szkole podstawowej. Zadanie polega na wprowadzeniu dodatkowych zajęć z przedsiębiorczości np. w postaci kółek zainteresowań w szkole podstawowej i gimnazjum.	80 000
2.13 Uruchomienie ogólnodostępnej bazy terenów i obiektów prywatnych i publicznych z terenu gminy przeznaczonych na sprzedaż /	Stworzenie bazy ofert inwestycyjnych oraz zamieszczenie jej na oficjalnej stronie gminy poprawi dostępność informacji na temat możliwości inwestowania na terenie gminy. Oferta inwestycyjna powinna być w jak największym stopniu	20 000

wynajem	szczegółowa, aby dostarczyć pełnych i wyczerpujących informacji potencjalnym inwestorom. Profesjonalnie przygotowana oferta inwestycyjna stanowi swego rodzaju wizytówkę gminy oraz jej podejście do rozwoju gospodarczego.	
2.14 Wdrożenie Programu Młodych Przedsiębiorczych – nauka i doświadczenie poza regionem, praca w regionie	Opracowanie i wdrożenie programu, którego celem jest przyciągnięcie do gminy osób, które wyjechały na studia poza region świętokrzyski. Stworzenie konkurencyjnej oferty stworzy szansę na powrót po studiach i rozwój aktywności na terenie gminy.	160 000
2.15 Opracowanie konkretnego programu „zachęt” inwestycyjnych oferowanych przez samorząd	W celu pozyskania inwestorów zewnętrznych należy stworzyć konkurencyjne warunki, m.in. poprzez system preferencji i ulg w podatkach lokalnych, właściwy klimat i korzystne warunki dla inwestorów, tworzących nowe miejsca pracy oraz podejmujących działalność gospodarczą.	10 000
2.16 Stworzenie internetowego portalu gospodarczego gminy Daleszyce z internetowym punktem obsługi przedsiębiorcy (komunikatory <i>online</i> , wersja polska i angielska)	Zebranie w jednym miejscu informacji niezbędnych dla osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy. Dodatkowo stworzenie możliwości kontaktu on-line z pracownikiem UMiG.	10 000
2.17 Opracowanie oferty inwestycyjnej możliwej do realizacji w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego	Opracowanie i udostępnienie na www oferty zadań możliwych do realizacji na terenie gminy w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.	20 000

W tabeli 5 zamieszczono opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 3 *Zaangażowane organizacje społeczne*.

Tabela 5. Opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 3 *Zaangażowane organizacje społeczne*

Zadanie	Opis	Nakłady
3.1 Rozwój współpracy międzynarodowej samorządu	Nawiązanie współpracy z miastami/gminami i utrzymywanie dobrych relacji stworzy dogodne warunki do współdziałania organizacji społecznych. Dzięki temu będzie możliwość pozyskania dotacji z programów celowych na różnego rodzaju aktywności na rzecz lokalnej społeczności.	120 000
3.2 Organizacja wydarzeń integrujących mieszkańców wokół tradycji i historii regionu oraz budujących markę Daleszyc	Organizując różne wydarzenia należy pamiętać o tradycji i historii regionu. Należy stworzyć spójne zasady, które będą przestrzegane przy kreowaniu wydarzeń i budowaniu wizerunku regionu. Zasady powinny dotyczyć już organizowanych wydarzeń jak i nowo powstających.	10 000
3.3 Wspieranie lokalnych artystów ludowych	Artyści, twórcy lokalni tworzą klimat przyjazny osiedlaniu się i współpracy mieszkańców. Wsparcie ze strony gminy to przede wszystkim promocja, która przynosi korzyści obu stronom. Artysta ma większe możliwości zbytu swoich wyrobów, gmina buduje pozytywny wizerunek.	160 000

<p>3.4 Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się wsparciem organizacji pozarządowych, mikro przedsiębiorców i rozwojem turystyki, w formie spółki lub fundacji np. Centrum Aktywności Lokalnej</p>	<p>Zbliża się okres uruchomienia środków pomocowych Unii Europejskiej 2014-2020. Będzie to ogromna szansa na rozwój gminy, ale wymaga odpowiedniego przygotowania. Prowadzeniem skoordynowanych działań na rzecz przedsiębiorczości powinna zająć się wyspecjalizowana jednostka. Zadanie może być realizowane przez gminę lub organizację pozarządową. Należy zaplanować również stały monitoring efektów działania jednostki.</p>	<p>400 000</p>
<p>3.5 Uruchomienie przez samorząd programu wspierania dotacjami inicjatyw oddolnych mieszkańców, np. Program Wsparcia Inicjatyw Mieszkańców, gdzie wysokość maksymalnego wsparcia wynosi np. 2000 zł.</p>	<p>Małe dotacje, przyznawane w prosty sposób to szansa na pobudzenie aktywności organizacji i pozarządowych. Może to być ich pierwszy krok w pozyskiwaniu dotacji ze środków Unii Europejskiej.</p>	<p>160 000</p>
<p>3.6 Wdrożenie działań kreujących i wspierających lokalnych liderów</p>	<p>Organizacje pozarządowe mają swoich liderów, są również liderzy którzy nie mają swoich organizacji. Opracowanie i wdrożenie programu wspierającego liderów przyczyni się do aktywności organizacji pozarządowych i rozwoju gminy.</p>	<p>160 000</p>
<p>3.7 Ustanowienie dorocznej nagrody za najlepszy projekt realizowany w regionie, inicjatywę czy dla społecznika roku</p>	<p>Przyznawanie przez samorząd nagrody dla najlepszych projektów realizowanych w regionie, inicjatywę czy dla społecznika roku.</p>	<p>40 000</p>
<p>3.8 Powołanie animatorów lokalnych – ludzi pracujących z młodzieżą na ulicy, w świetlicach, na obiektach sportowych i rekreacyjnych</p>	<p>Animator lokalny to sprawdzona forma aktywizacji różnych środowisk. Do realizacji zadań kulturalnych czy sportowych potrzebne są osoby mające inicjatywę i umiejące organizować zajęcia dla swoich rówieśników. Animatorzy to lokalni liderzy, którzy chcą zrobić coś dobrego dla swojego środowiska.</p>	<p>320 000</p>
<p>3.9 Organizacja „kół” zainteresowań dla osób w różnym wieku</p>	<p>Stwarzanie możliwości spędzania wolnego czasu na pogłębianiu zainteresowań wpływa na integrację i budowanie wzajemnego zaufania pomiędzy mieszkańcami. Są to niezbędne elementy do współdziałania i przedsiębiorczości mieszkańców. Należy zwrócić szczególną uwagę na ofertę dla osób nieaktywnych zawodowo.</p>	<p>320 000</p>
<p>3.10 Wspieranie działalności organizacji kształcących mieszkańców</p>	<p>Udział w ciągłym procesie kształcenia jest wymogiem dzisiejszych czasów, z którego nie wszyscy zdają sobie sprawę. Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym elementem tego procesu – zazwyczaj wszystkie działania podejmowane przez nie wiążą się z kształceniem mieszkańców.</p>	<p>320 000</p>
<p>3.11 Organizacja corocznego Forum Organizacji Pozarządowych Miasta i Gminy Daleszyce</p>	<p>Organizacja corocznych spotkań samorządu z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy w celu analizy postulatów oraz problemów zgłaszanych przez te podmioty itp..</p>	<p>40 000</p>

3.4 Powiązanie z innymi dokumentami strategicznymi

Zgodnie z metodologią prac nad dokumentami strategicznymi, każdy dokument niższego szczebla powinien bezpośrednio odnosić się do dokumentów wyższego szczebla. W przypadku Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Daleszyce takim dokumentem jest Strategia Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2013 - 2020.

Założony w niniejszym dokumencie cel strategiczny oraz cele operacyjne są zgodne z obszarami i celami strategicznymi zawartymi w wymienionym dokumencie wyższego rzędu. W tabeli 6. przedstawiono powiązanie głównych założeń planowanego przedsięwzięcia ze Strategią Rozwoju.

Tabela 6. Komplementarność Programu Rozwoju Przedsiębiorczości ze Strategią Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012 - 2020

Strategia Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012-2020	Program Rozwoju Przedsiębiorczości w Gminie Daleszyce na lata 2013 - 2020
Obszar II – Gospodarka i społeczeństwo Cel strategiczny: Rozwój gospodarczy gminy i poprawa warunków życia mieszkańców	Celu operacyjnego 1 Wysoka jakość usług publicznych
	Celu operacyjnego 2 Klimat przyjazny przedsiębiorcy
	Celu operacyjnego 3 Zaangażowane organizacje społeczne

Wizja gminy Daleszyce zaprezentowana w Strategii Rozwoju brzmi następująco: *Gmina Daleszyce dobrze rozwinięta gospodarczo i społecznie. Priorytetem wytyczającym kierunki działań są potrzeby mieszkańców. Gmina z rozwiniętą infrastrukturą techniczną, bogatą ofertą turystyczną, z sektorem usługowo – wytwórczym uwzględniającym aspekty ekologiczne. Natomiast Misją gminy Daleszyce jest stworzenie godnych warunków życia oraz rozwoju intelektualnego i materialnego mieszkańców w przyjaznym środowisku. Będzie to możliwe do osiągnięcia poprzez wszechstronny rozwój gospodarki i lepszą integrację społeczności lokalnej. Cel strategiczny Programu Rozwoju Przedsiębiorczości jakim jest **Wzrost liczby oraz aktywności mieszkańców, podmiotów gospodarczych i społecznych działających na terenie Miasta i Gminy Daleszyce** w pełni wpisuje się w tak ujętą wizję oraz misję gminy.*

Wszystkie trzy cele operacyjne Programu Rozwoju Przedsiębiorczości wpisują się w Cel strategiczny **Rozwój gospodarczy gminy i poprawa warunków życia mieszkańców** Obszaru II Gospodarka i społeczeństwo Strategii Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012 – 2020.

Realizacja zadań zapisanych w niniejszym dokumencie przyczyni się zatem do realizacji części założeń głównego dokumentu strategicznego gminy Daleszyce którym jest Strategia Rozwoju.

4. FINANSOWANIE PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W tabelach poniżej przedstawiono harmonogram finansowy dla poszczególnych Celów Operacyjnych. Na realizację zaplanowanych działań istnieje możliwość pozyskania do 50 % do nawet 100 % dofinansowania ze środków Unii Europejskiej i innych. Zaplanowane kwoty dotyczą wartości nakładów, a dzięki uzyskaniu dofinansowań z tzw. programów miękkich mogą ulec znacznemu obniżeniu. Pozyskanie tych środków wymaga współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi i gospodarczymi. W perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014 – 2020 wdrażane będzie podejście rozwoju kierowanego przez lokalne społeczności (CLLD). Będzie to ogromna szansa dla dobrze przygotowanych społeczności lokalnych i reprezentując je samorządów.

Tabela 7. Harmonogram finansowy

Cel operacyjny	Koszt
	2014-2020
1. Wysoka jakość usług publicznych	420 000,00 zł
2. Klimat przyjazny przedsiębiorcy	830 000,00 zł
3. Zaangażowane organizacje społeczne	2 050 000,00 zł
SUMA	3 300 000,00

5. SYSTEM REALIZACJI, MONITORINGU I EWALUACJI

Warunkiem sprawnej oraz efektywnej realizacji dokumentów strategicznych jest wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i oceny. Niniejszy system monitorowania i ewaluacji Programu Rozwoju Przedsiębiorczości jest komplementarny z tym, który został zastosowany w Strategii Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012-2020, w celu ujednoczenia procedur monitoringu i ewaluacji najważniejszych dokumentów strategicznych gminy.

Monitoring ma na celu gromadzenie i analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, która pozwala na wyłapywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzanie niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń. Ewaluacja natomiast ma za zadanie sprawdzenie czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy przełożyły się one na realizację wyznaczonych celów.

Opracowanie systemu monitorowania i ewaluacji umożliwia zatem gromadzenie bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów poszczególnych programów. Pozwala także na obserwację rezultatów prowadzonych działań oraz na wprowadzanie niezbędnych aktualizacji i korekt, gdyby zachodziła taka potrzeba. Zakres monitoringu i ewaluacji Programu Rozwoju Przedsiębiorczości wyznacza określony w nim cel strategiczny wraz z celami operacyjnymi oraz zaplanowanymi zadaniami.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie finansowym i rzeczowym. Zakres finansowy dotyczyć będzie monitorowania poprawności oraz efektywności wydawanych środków, natomiast rzeczowy – efektywności podejmowanych działań, a także postępu wdrażania Programu. Ewaluacja Programu Rozwoju Przedsiębiorczości będzie prowadzona w celu określenia rzeczywistych efektów zrealizowanych zadań, a jej ocena opierać się będzie na następujących kryteriach:

1. **Skuteczności** – pozwala określić czy zostały osiągnięte cele Programu założone na etapie programowania.
2. **Efektywności** – pozwala ocenić poziom ekonomiczności Programu.
3. **Użyteczności** – pozwala ocenić zgodność celów Programu z faktycznymi problemami i potrzebami grupy docelowej.
4. **Trafności** – obrazuje do jakiego stopnia cele Programu odpowiadają potrzebom wskazanym do danego obszaru.
5. **Trwałości** – pozwala określić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą trwać po zakończeniu projektu.

Ewaluacja działań zawartych w Programie Rozwoju Przedsiębiorczości zostanie podzielona na następujące części:

- **ex-ante** (przed realizacją Programu) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji (ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem niniejszego Programu);
- **on-going** (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół ds. Strategii, który będzie corocznie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Programu;
- **mid-term** (w połowie okresu realizacji) – służąca przede wszystkim jako instrument, w wyniku którego nastąpi aktualizacja Programu;
- **ex-post** (na zakończenie Programu) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych działań w ramach Programu z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

Monitorowaniem wdrażania Programu oraz jego ewaluacją zajmować się będzie Komitet Monitorujący, w którego skład wejdą przedstawiciele powołani przez Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce. Komitet monitorujący został powołany zarządzeniem Burmistrza po przyjęciu Strategii przez Radę Miejską w Daleszycach. Do zadań komitetu należeć będzie m.in.:

- przedstawienie wniosków z realizacji Programu;
- monitorowanie oraz ocena wdrażania poszczególnych działań;
- sformułowanie wniosków i zaleceń odnośnie wprowadzenia usprawnień w kwestii wdrażania Programu;
- opracowanie sprawozdań z posiedzeń.

Sprawozdania z realizacji Programu będą przedstawiane co najmniej raz w roku przed sesją absolutoryjną Rady Miejskiej. Rada, jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza, będzie mieć za zadanie:

1. akceptację rocznych sprawozdań z realizacji Programu, w szczególności osiągnięcia celów i rezultatów;
2. uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych, lub innych dokumentów strategicznych, o znaczeniu lokalnym.

6. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W celu skutecznej ewaluacji dokumentu strategicznego, a dokładniej założeń w nim zawartych, niezbędne są dane umożliwiające przeprowadzenie oceny, w tym m.in. porównanie stanu sprzed i po realizacji tych założeń. W tym celu opracowano dwie tabele (tabela 9 i 10), na podstawie których zostanie wykonana ewaluacja niniejszego Programu po zakończeniu jego realizacji.

W tabeli 9. wyszczególniono konkretne mierniki, w tym główny cel Programu, a mianowicie wzrost podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Daleszyce. Na podstawie wspomnianych mierników możliwa będzie ocena efektów realizacji Programu Rozwoju Przedsiębiorczości.

W ramach Programu Rozwoju Przedsiębiorczości zaplanowano również do realizacji szereg konkretnych zadań. Ich zestawienie wraz z informacją o tym, czy dane działanie zostało, czy też nie zostało zrealizowane, przedstawiono w tabeli 10. Zaprezentowanie w ten sposób poszczególnych zadań pozwala dokładnie określić stopień realizacji Programu z podziałem na poszczególne cele operacyjne.

Tabela 8. Wskaźniki efektów realizacji Programu Rozwoju Przedsiębiorczości

Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość wskaźnika na koniec roku		Wartość pożądana
			2012	2019	
Liczba podmiotów gospodarczych	GUS	szt.	1202 (2011 r.)		1400
Podmioty gospodarcze na 10 tys. ludności	GUS	szt.	775 (2011 r.)		800
Liczba spotkań samorządu z przedsiębiorcami	UMiG	szt.	0		7
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	GUS	%	9,9 (2011 r.)		8,7
Ludność wg faktycznego miejsca zamieszkania	GUS	osoba	15 516		19 000
Średni udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach	GUS	szt.	32 % (lata 2007 – 2011)		37 % (lata 2013 – 2019)
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	GUS	szt.	19 (2011 r.)		23

Tabela 9. Cele oraz zadania wpisane do Programu Rozwoju Przedsiębiorczości

CEL OPERACYJNY	ZADANIE	ZREALIZOWANO	NIE ZREALIZOWANO	Komentarz/źródło danych
CEL 1 Wysoka jakość usług publicznych	1.1 Wdrożenie systemu kształtującego menadżerów i/lub liderów podmiotów świadczących usługi publiczne – zwiększenie ich samodzielności i kompetencyjności	☐ TAK	☐ NIE	
	1.2 Wprowadzenie e-usług w samorządzie i jednostkach podległych	☐ TAK	☐ NIE	
	1.3 Wdrożenie systemu informowania (regularna wysyłka ulotek, skoordynowane rozwieszanie plakatów, newsletter, sms, www) mieszkańców o oferowanych usługach publicznych – informacja o sprzedaży mieszkańcom usług oferowanych przez podmioty publiczne	☐ TAK	☐ NIE	
	1.4 Przeprowadzanie raz w roku badania mieszkańców w zakresie jakości świadczonych usług publicznych oraz nowych potrzeb	☐ TAK	☐ NIE	
	1.5 Stworzenie oferty usług publicznych dostosowanej do potrzeb osób pracujących	☐ TAK	☐ NIE	
	1.6 Wdrożenie programu wsparcia adaptacji dla osób osiedlających się w gminie	☐ TAK	☐ NIE	
	1.7 Wdrożenie działań zachęcających do estetycznego zagospodarowania przestrzeni będącej w zarządzaniu osób prywatnych, znajdującej się w sąsiedztwie miejsc publicznych	☐ TAK	☐ NIE	
	1.8 Organizacja corocznego Forum Mieszkańców Miasta i Gminy Daleszyce	☐ TAK	☐ NIE	
CEL 2 Klimat przyjazny przedsiębiorcy	2.1 Powołanie osoby/zespołu do pozyskania i obsługi przedsiębiorców: 1 przedsiębiorca = 1 urzędnik (opiekun przedsiębiorcy)	☐ TAK	☐ NIE	
	2.2 Organizacja corocznego Forum Przedsiębiorczości Miasta i Gminy Daleszyce	☐ TAK	☐ NIE	
	2.3 Ustanowienie i przyznawanie dorocznej nagrody przedsiębiorczości dla najlepiej rozwijających się firm z terenu gminy	☐ TAK	☐ NIE	
	2.4 Przeznaczenie w planie zagospodarowania wydzielonych stref pod działalność gospodarczą	☐ TAK	☐ NIE	
	2.5 Stała analiza i likwidowanie barier biurokratycznych w gminnej administracji samorządowej	☐ TAK	☐ NIE	
	2.6 Prowadzenie raz na 2 lata badania wizerunku gospodarczego gminy	☐ TAK	☐ NIE	
	2.7 Wprowadzenie ujednoliconych standardów w systemie pozyskiwania i obsługi przedsiębiorców	☐ TAK	☐ NIE	
	2.8 Wprowadzenie e-urzędu w obsłudze przedsiębiorców – możliwość uzyskania najważniejszych informacji i złożenia dokumentów drogą elektroniczną	☐ TAK	☐ NIE	
	2.9 Prowadzenie stałego monitoringu potrzeb oraz jakości usług świadczonych przedsiębiorcom	☐ TAK	☐ NIE	

	2.10 Stworzenie i umieszczenie na www gminy bazy przedsiębiorców	☐ TAK	☐ NIE	
	2.11 Opracowanie i wydanie w wersji papierowej i elektronicznej „Gminnego przewodnika dla przedsiębiorcy”	☐ TAK	☐ NIE	
	2.12 Prowadzenie dodatkowych zajęć z przedsiębiorczości w szkole podstawowej i gimnazjum	☐ TAK	☐ NIE	
	2.13 Uruchomienie ogólnodostępnej bazy terenów i obiektów prywatnych i publicznych z terenu gminy przeznaczonych na sprzedaż / wynajem	☐ TAK	☐ NIE	
	2.14 Wdrożenie Programu Młodych Przedsiębiorczych – nauka i doświadczenie poza regionem, praca w regionie	☐ TAK	☐ NIE	
	2.15 Opracowanie konkretnego programu „zachęt” inwestycyjnych oferowanych przez samorząd	☐ TAK	☐ NIE	
	2.16 Stworzenie internetowego portalu gospodarczego gminy Daleszyce z internetowym punktem obsługi przedsiębiorcy (komunikatory <i>online</i> , wersja polska i angielska)	☐ TAK	☐ NIE	
	2.17 Opracowanie oferty inwestycyjnej możliwej do realizacji w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego	☐ TAK	☐ NIE	
CEL 3 Zaangażowane organizacje społeczne	3.1 Rozwój współpracy międzynarodowej samorządu	☐ TAK	☐ NIE	
	3.2 Organizacja wydarzeń integrujących mieszkańców wokół tradycji i historii regionu oraz budujących markę Daleszyc	☐ TAK	☐ NIE	
	3.3 Wspieranie lokalnych artystów ludowych	☐ TAK	☐ NIE	
	3.4 Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się wsparciem organizacji pozarządowych, mikro przedsiębiorców i rozwojem turystyki, w formie spółki lub fundacji np. Centrum Aktywności Lokalnej	☐ TAK	☐ NIE	
	3.5 Uruchomienie przez samorząd programu wspierania dotacjami inicjatyw oddolnych mieszkańców, np. Program Wsparcia Inicjatyw Mieszkańców, gdzie wysokość maksymalnego wsparcia wynosi np. 2000 zł.	☐ TAK	☐ NIE	
	3.6 Wdrożenie działań kreujących i wspierających lokalnych liderów	☐ TAK	☐ NIE	
	3.7 Ustanowienie dorocznej nagrody za najlepszy projekt realizowany w regionie, inicjatywę czy dla społecznika roku	☐ TAK	☐ NIE	
	3.8 Powołanie animatorów lokalnych – ludzi pracujących z młodzieżą na ulicy, w świetlicach, na obiektach sportowych i rekreacyjnych	☐ TAK	☐ NIE	
	3.9 Organizacja „kół” zainteresowań dla osób w różnym wieku	☐ TAK	☐ NIE	
	3.10 Wspieranie działalności organizacji kształcących mieszkańców	☐ TAK	☐ NIE	
	3.11 Organizacja corocznego Forum Organizacji Pozarządowych Miasta i Gminy Daleszyce	☐ TAK	☐ NIE	

SPIS MAP, TABEL I WYKRESÓW

Tabele

Tabela 1. Analiza SWOT „przedsiębiorczości gminy” Daleszyce.....	9
Tabela 2. Priorytetowe działania w ramach Programu Rozwoju Przedsiębiorczości.....	13
Tabela 3. Opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 1 <i>Wysoka jakość usług publicznych</i>	15
Tabela 4. Opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 2 <i>Klimat przyjazny przedsiębiorcy</i>	16
Tabela 5. Opis planowanych zadań w ramach Celu operacyjnego 3 <i>Zaangażowane organizacje społeczne</i>	18
Tabela 6. Komplementarność Programu Rozwoju Przedsiębiorczości ze Strategią Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012 - 2020.....	20
Tabela 7. Harmonogram finansowy	21
Tabela 8. Wskaźniki efektów realizacji Programu Rozwoju Przedsiębiorczości.....	24
Tabela 9. Cele oraz zadania wpisane do Programu Rozwoju Przedsiębiorczości.....	25

Wykresy

Wykres 1. Podstawowe założenia Programu Rozwoju Przedsiębiorczości	12
--	----